

Παίζουμε μοτίβα

Δομή κανονικότητας: AB

Είδος μαθηματικής δράσης: συνέχιση κανονικότητας

Εποπτικό υλικό: σελιδοδείκτης με κίτρινα και πράσινα τετράγωνα

Στόχος διδακτικής παρέμβασης

Θα πρέπει τα παιδιά μέσα από την παρέμβαση να μπορούν:

- ❖ Να αντιλαμβάνονται μονάδες και κανονικότητες
- ❖ Να αναλύουν και να συνθέτουν
- ❖ Να εντοπίζουν τον κανόνα ως ένα «μικρό κομμάτι» που επαναλαμβάνεται
- ❖ Να συνεχίζουν μία κανονικότητα

Σχεδιασμός δραστηριότητας

Εισαγωγή

Αφόρμηση του θέματος αποτελεί η κατασκευή σελιδοδείκτη. Η φοιτήτρια μπαίνοντας στη τάξη κρατάει βιβλίο με σελιδοδείκτη και ρωτά: «Παιδιά, δείτε τον σελιδοδείκτη μου. Ξέρετε σε τι μας χρησιμεύει ένας σελιδοδείκτης;» (ενεργοποίηση ενδιαφέροντος). Ακολουθεί σύντομη ανταλλαγή απόψεων και αφού δείξουν τα παιδιά πώς λειτουργεί ένας σελιδοδείκτης (εάν δε γνωρίζουν δείχνει η φοιτήτρια), έπειτα ρωτάει: «Τι θα λέγατε να φτιάξουμε μερικούς σελιδοδείκτες με αυτά τα σχήματα για τα βιβλία της βιβλιοθήκης μας; Να είναι όμως όμοιοι... δηλαδή όλοι να έχουν το ίδιο ακριβώς σχέδιο» και ζητάει από τα παιδιά να περάσουν στα τραπέζια εργασίας όπου βρίσκονται τοποθετημένα τα υλικά. Επιδιώχθηκε η αφορμηση να κρατά μόνο 2-3 λεπτά με λιτή και στοχευμένη διατύπωση, ενώ το συγκεκριμένο θέμα σχετίζεται με τη σύσταση δανειστικής βιβλιοθήκης στην τάξη που προετοιμάζει η Νηπιαγωγός.

Κυρίως μέρος

Τα παιδιά περνάνε στα τραπέζια όπου σε κάθε τραπέζι βρίσκεται ένας σελιδοδείκτης που

περιλαμβάνει 2 στοιχεία AB σε 3 επαναλήψεις και θα πρέπει να συνεχίσουν άλλες 2 επαναλήψεις για να ολοκληρώσουν τον σελιδοδείκτη. Η δράση αρχίζει και η φοιτήτρια περνάει από κάθε ομάδα κάνοντας διάλογο μέσω ανοικτών ερωτήσεων και στρέφοντας τα παιδιά σε έννοιες και στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος όπως: «Τι παρατηρείτε σε αυτό τον σελιδοδείκτη, ποια σχήματα υπάρχουν; Πώς είναι τοποθετημένα;». Η φοιτήτρια διαχειρίζεται το λάθος χωρίς να απορρίπτει και κάνει ερωτήσεις για να ξεμπλοκάρει - αν χρειαστεί - τα παιδιά. Με την ολοκλήρωση της δράσης από την πρώτη ομάδα η φοιτήτρια ρωτάει αν τελείωσαν την κατασκευή, και καλεί τα παιδιά να δουν τι συμβαίνει στα υπόλοιπα τραπέζια (π.χ. «πάμε να δούμε τι έκανε και η άλλη ομάδα;»). Μπορεί επίσης να κινητοποιήσει τα παιδιά λέγοντας πχ «Η ομάδα που θα ολοκληρώσει πρώτη το σελιδοδείκτη έχει το δικαίωμα να γίνει ελεγκτής και να περάσει να ελέγξει τις άλλες ομάδες!».

Περνώντας από τραπέζι σε τραπέζι μαζί με τα παιδιά σχολιάζει και επιβραβεύει την προσπάθεια χωρίς να προσφέρει έτοιμες λύσεις και αποδοχή ή απόρριψη του αποτελέσματος.

Το υλικό είναι τέτοιο που επιτρέπει σε κάθε ομάδα να δοκιμάσει και να διορθώσει τη σειρά των σχημάτων.

Κλείσιμο

Στο κλείσιμο της δράσης (κι αφού έχουν όλοι ολοκληρώσει) η φοιτήτρια ζητά από τα παιδιά να περιγράψουν τι ακριβώς κάναν. Καθώς τα παιδιά κάνουν τη δική τους λεκτική απόδοση- προσέγγιση των εννοιών και των στρατηγικών, εκείνη αναδιατυπώνει χρησιμοποιώντας τις φράσεις των παιδιών, κρατάει σημειώσεις σε post it και παράλληλα τα ωθεί να γενικεύσουν αρχικά σε τοπικό επίπεδο με ερωτήσεις που προτείνονται από τη βιβλιογραφία (Παπαδοπούλου, 2017). Αν καταφέρουν να απομονώσουν τον κανόνα μπροστά στο υλικό, η ολομέλεια περνάει σε φάση γενικής γενίκευσης (Παπαδοπούλου, 2017), χωρίς υλικό μπροστά και με συζήτηση στην παρεούλα. Σε περίπτωση που μείνουν άλυτα θέματα, αυτά καταγράφονται και επανέρχονται κατά την επόμενη δραστηριότητα.

Εικόνα 1. Το συμπέρασμα που κατέληξαν τα παιδιά μετά την υλοποίηση: Μοτίβο είναι ένα σχέδιο που φτιάχνεται από ομάδουλες που επαναλαμβάνονται ξανά και ξανά

Βιβλιογραφία

Παπαδοπούλου, Ε. (2017). Διδακτικές παρεμβάσεις για μαθηματική γενίκευση σε παιδιά ηλικίας 5-7 χρόνων. (Διδακτορική διατριβή). Θεσσαλονίκη: Τ.Ε.Π.Α.Ε.-Α.Π.Θ.